

Dansk/A | 3.o2 | Jakob Langkjær

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

	Fagbeskrivelse
Tema 1	Overgange
Tema 2	By & land – 1800-1900
Tema 3	Samtalens svære kunst
Tema 4	Krig & fred
Tema 5	3. projekt- og praktikforløb
Tema 6	Talegaver
Tema 7	Mennesker & maskiner
Tema 8	Klasse
Tema 9	Det gode og det onde
Tema 10	Journalistik
Tema 11	Aktivistisk litteratur
Tema 12	Den debatterende artikel

Termin/omfang	2023-2026
Kort præsentation af faget	<p>Fagets kerne er dansk sprog og litteratur. Danskfaget beskæftiger sig med viden og kundskab om og undersøgelse af dansksprogede tekster i en national og global virkelighed. Gennem undersøgelse og produktion af dansksprogede tekster, med udgangspunkt i et udvidet tekstbegreb, er fokus på at forbinde sprog, kultur, historie, æstetik og kommunikation i en konkret virkelighed. Gennem tekstlæsningen bringes oplevelse, analyse og fortolkning i samspil.</p> <p>I den produktive dimension af faget udvikles elevens udtryksfærdighed og formidlingsbevidsthed og arbejdet med tekstproduktion forbindes med undersøgelsen af tekster.</p> <p>Danskfagets kernestof består af primært dansksprogede tekster suppleret med norske og svenske tekster på originalsprog. Kernestoffet behandles i tre perspektiver; et sprogligt, litterært og mediemæssigt perspektiv, som skønmæssigt vægtes lige- ligt. De tre perspektiver indgår i et tæt samspil i undervisningen, herunder i de enkelte forløb.</p>
Grundbøger	<p>Uddrag af diverse grundbøger alt efter emne.</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk. Litteratur, sprog, medier</i>, Dansk lærerforenings Forlag/Systeme 2015 (I-bogsversion)</p> <p>Følgende online ordbøger er løbende brugt i undervisningen: https://ordnet.dk/ https://ordbog.gyldendal.dk/</p> <p>Eleverne i klassen har dysleksi (ordblindhed). Der arbejdes således integreret med forskellige læse- og skriveteknologier og læse- og skriveidaktik; blandt meget andet med AppWriter, Tal til Windows og Intowords Cloud som en plugin version til Chrome, foruden Tal til Google-Docs og PC og skrive-samarbejder i Google Drev.</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning

	<ul style="list-style-type: none"> – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund – demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag – navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber – demonstrere viden om fagets identitet og metoder – undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evaluering	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), • efter hvert tema/emne og • i forbindelse med faglige evalueringssamtaler. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
Eksamen	<p>Der afholdes en centralt stillet skriftlig prøve og en mundtlig prøve.</p> <p>Den skriftlige prøve Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer.</p> <p>Den mundtlige prøve Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand, og der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.</p> <p>Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, vælges af eksaminator og skal i al væsentlighed tilsammen dække de faglige mål, kernestoffet og det supplerende stof. Opgaverne fordeles skønsmæssigt ligeligt over sproglige, litterære og mediemæssige perspektiver. Den enkelte opgave må anvendes højst tre gange på samme hold. Opgaven har udgangspunkt i et undervisningsforløb samt enten et sprogligt, litterært eller mediemæssigt perspektiv eventuelt med inddragelse af et andet perspektiv. Opgaven består af en eller flere tekster samt instrukser, der angiver, hvordan eksaminanden skal arbejde med teksterne. Teksternes samlede omfang må ikke overskride fem normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum) eller 12 minutters afspillet tekst. Såvel kendte som ukendte tekster kan indgå, men mindst én tekst skal være ukendt. Opgaven skal tage udgangspunkt i det ukendte prøvemateriale. Eksaminanden indleder med et mundtligt oplæg på 8-10 minutter. Eksaminationen former sig videre som en faglig samtale om den trukne opgave.</p>
Fagpakke	
Projekt- og praktikforløb	<p>Danskfaget er sammen med studievejledningen ansvarlig for 3. projekt- og praktikforløb, hvor eleverne skal i studie- eller jobpraktik og efterfølgende afholde studiemesse for skolens øvrige elever.</p>

Tema 1: Overgange SKRIFTLIGHEDSFORLØB 1	
Periode og omfang	41 lektioner 10.08.23 – 04.01.24
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	<p>I forløbet arbejdede vi med udgangspunkt i et overordnet tema om vigtige livsovergange, som vi undersøgte igennem forskellige typer af tekster. Især havde vi fokus på overgangen fra barn til ung, samt ung til voksen.</p> <p>Formålet med forløbet var at introducere eleverne for nogle af de forskellige teksttyper, vi arbejder med i danskfaget (litterære tekster såvel som medietekster) samt at opbygge en fælles værktøjskasse bestående af centrale danskfaglige begreber.</p> <p>Derudover har vi systematisk arbejdet med den analyserende artikel som genre som afslutning på forløbet.</p> <p>Eleverne skal have kendskab til følgende nøgleord og -begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakta – fiktion • Redegørelse, analyse, fortolkning, perspektivering • Komposition, fortæller, fremstillingsform, person- og miljøkarakteristik, billedsprog
Indhold	<p>Baggrundsmateriale</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier, Systime: 2015-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.1: Hvad handler teksten om: https://hbdansk.systime.dk/?id=149 - 3.3: Fortæller: https://hbdansk.systime.dk/?id=159 - 3.4: Fremstillingsformer: https://hbdansk.systime.dk/?id=163 <p>Oplæg om billedsprog ved Søren Vrist Christensen: https://www.youtube.com/watch?v=JaR8eBfYDjs</p> <p>Primærlitteratur</p> <p>Folkeeventyr: Kong Lindorm (u.å.)</p> <p>Folkevise: Hr. Bøsmes I Elverhjem (u.å.)</p> <p>Syndefaldsmyten</p> <p>Anders Bodelsen: Drivhuset (1965)</p> <p>Hemingway: "Noget holder op" fra I vor tid (1924) (verdenslitteratur i oversættelse)</p> <p>Karen Blixen: Ringen (1958)</p> <p>SKAM: Episode 1-4 (NRK, 2016)</p> <p>Efterskolen: Episode 1 – Noget er på vej (DR, 2021)</p> <p>Martin A. Hansen: Roden (1955) (ifm. repetition)</p>

	<p>Tom Kristensen: Det er Knud som er død (ifm. repetition)</p> <p>Steen Steensen Blicher: Sig nærmer tiden (ifm. repetition)</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <p>Alt for kliquen: Episode 1 (DR, 2019)</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster- analysere og vurdere tekstens kommunikative betydning- demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag- navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber- demonstrere viden om fagets identitet og metoder- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og –metoder	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none">- som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt),- efter hvert tema/emne og- i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
Arbejdsformer og afleveringer	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, rollelæsning, pararbejde, kreative øvelser, skriveøvelser, individuelt arbejde.</p>

Tema 2: By & land	
Periode og omfang	12 lektioner 11.01.24 – 22.02.24
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Forløbet fokuserede på skriftlighed og havde til formål at understøtte eleverne i processen med at skrive historieopgave. Gennem mindre skriveøvelser fik eleverne redskaber til at kunne skrive redegørende, analyserende, vurderende og diskuterende. Skriveøvelserne tog afsæt i tekster og forfattere, der skildrer land og by i perioden 1850-1915, herunder tekster fra oplægget til historieopgaven.
Indhold	<p>Baggrundslitteratur Øgendahl og de store forfattere: Herman Bang (DR, 2018): https://www.dr.dk/skole/dansk/herman-bang</p> <p>Afsnit om indledning og redegørelse i lærerproduceret hæfte om historieopgaven.</p> <p>Primære tekster</p> <p>Herman Bang: <i>Magasin du Nord</i> (1880)</p> <p>Marinus Langeland: "Ad sandede veje" (1949)</p>
Faglige mål	Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none"> - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Evalueringsformer og –metoder	Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.
Arbejdsformer og afleveringer	Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, elevoplæg, mindre skriveøvelser.

Tema 3: Samtalens svære kunst	
Periode og omfang	33 lektioner 22.02.24 – 23.05.24
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Forløbets fokus lå på opøvelse af centrale kommunikationsanalytiske begreber; sproghandlinger, facework, transaktionsanalyse såvel som anvendelse af kommunikationsanalytiske metoder på forskelligartede medietekster. Til sidst i forløbet blev der herudover rettet fokus mod holdets egen interne kommunikation ifm. gruppearbejde.
Indhold	<p>Baggrundsmateriale Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier, Systime: 2015-2017: Kapitel 4.12 Kommunikationsanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introduktion - Sproghandlinger - Samarbejdsprincippet og det underforståede - Høflighedsprincippet - Facework - Transaktionsanalyse <p>Primærlitteratur Ku' godt må godt - fortælling fra et åbent forhold: Episode 1 (DR, 2018): https://www.dr.dk/drtv/episode/ku-godt-maa-godt- -fortaelling-fra-et-aabent-forhold_47615</p> <p>Gift ved første blik: Sæson 9, episode 4 - Runaway bride (DR, 2023): https://www.dr.dk/drtv/se/gift-ved-foerste-blik -runaway-bride_399433</p> <p>Kresten Vestbjerg Andersen, Thorbjørn Christoffersen, Stefan Fjeldmark: <i>Terkel i Knibe</i> (2004)</p> <p>Elevernes selvvalgte opslag fra sociale medier.</p> <p><u>Elevoplæg:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hele Danmarks Ghita: https://www.facebook.com/24syv/videos/2219353874795791/Uzpf-STU5MTlwNTI5MTToyMTUwMzc3MTE1MTAwODk4/ - X-factor-Grethe: https://www.youtube.com/watch?v=t0qjO3yEEil - Blinkende lygter: https://www.youtube.com/watch?v=r9CgCPFPS40 - Yahya Hassan i Tv2-nyhederne: https://www.youtube.com/watch?v=6X8l2vAXutI - Paradise Hotel: https://www.youtube.com/watch?v=ffl-T8hLef8 <p>Sekundærlitteratur Anne-Grethe Bjarup Riis og Susanne Møller i en debat om prostitution (Go'morgen-Danmark, 06-02-2011): https://www.youtube.com/watch?v=rU1_AaC-EiA</p>

	Emma Holten og Sørine Godtfredsen i en debat om hævnporno (Deadline, 18-04-2015)
Faglige mål	Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none">- demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster- analysere og vurdere teksters kommunikative betydning- demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag- navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber- demonstrere viden om fagets identitet og metoder- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og –metoder	Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, pararbejde, rollespil.
Arbejdsformer og afleveringer	Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder: <ul style="list-style-type: none">- som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt),- efter hvert tema/emne og- i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.

Tema 4: Krig & fred	
Periode og omfang	22 lektioner 15.08.24 – 03.10.24
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Tematisk forløb, hvor vi gennem retoriske og litterære tekster såvel som medietekster udforskede vi forskellige fremstillinger af krig med fokus på den menneskelige tilværelse i krigens skygge. I forløbet beskæftigede vi os med dokumentarfilm og moderne lyrik samt diskursanalyse af politiske taler. Et særligt fokus i forløbet var dokumentargenren og dens undergenrer såvel som kreative arbejdsformer og remediering.
Indhold	<p>Baggrundslitteratur</p> <p>Filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/filmiske-virkemidler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Billedbeskæring: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/billedbeskaering - Billedkomposition: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/billedkomposition - Farver: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/farver - Kamerabevægelser: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/kamerabevaegelser - Kameravinkler: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/kameravinkler - Klipning: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/klipning - Lyd: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/lyd - Lys: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/lyd - Musik: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmsprog/musik <p>Lærerproduceret handout om fakta og fiktion.</p> <p>Dorte Granild & Mette Wolfhagen: Dox, Lindhardt og Ringhof: 2017, kapitel 3: De 3 klassiske dokumentargenrer.</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk - litteratur, sprog, medier, Systime: 2015-2017: Kapitel 4.11: Diskursanalyse</p> <p>Primærlitteratur</p> <p>Jonas Poher Rasmussen: Flugt (2021): https://www.dr.dk/drtv/program/flugt_297321 (VÆRK)</p> <p>Krigsdigte læst i grupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henrik Nordbrandt: Vuggeviser (2015) - Iryna Shuvalova: the city is no more (2024) - Mahmoud Darwish: Stilhed for Gaza (uddrag, 1973) - Mahmoud Darwish: Til en drabsmand (2002) <p>Præsident Bushs tale til nationen d. 7. oktober 2001</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <p>Uddrag fra:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Simon Lereng Wilmont: Olegs krig - en barndom i krigens skygge (2017): https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/den-observerende-dokumentar - Simon Bang, Martin Sundstrøm: Angrebet på Shellhuset (2013): https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/den-autoritative-dokumentar - Richard Rowley: Dirty Wars (2013) - Tobias Lindholm: <i>Krigen</i> (2015): https://drive.google.com/drive/folders/1Z4dW5t1Mp6JAVunCUREy8oTnxT3Cl4mw <p>Janus Metz: <i>Armadillo</i> (2010): https://drive.google.com/drive/folders/1Z4dW5t1Mp6JAVunCUREy8oTnxT3Cl4mw</p>
<p>Faglige mål</p>	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
<p>Evalueringsformer og –metoder</p>	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
<p>Arbejdsformer og afleveringer</p>	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, elevoplæg, pararbejde, kreative øvelser, CL-øvelser.</p>

Tema 5: 3. Projekt- og praktikforløb	
Periode og omfang	8 lektioner 23.10.24 – 07.11.24
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Forløbet tog udgangspunkt i elevernes 3. projekt- og praktikforløb, hvor de var i job- eller studiepraktik. Efter endt praktik undersøgte eleverne fremstillingen af deres praktikerhverv i selvvalgte værker.
Indhold	Primærlitteratur Selvvalgte værker (PROFESSIONSRETTEDE VÆRK).
Faglige mål	Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og -metoder	Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.
Arbejdsformer og afleveringer	Individuelt arbejde, elevoplæg.

Tema 6: Talegaver	
Periode og omfang	31 lektioner 14.11.24 – 27.02.25
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Med forløbet har eleverne fået kendskab til grundlæggende begreber og metoder inden for argumentation og retorik.
Indhold	<p>Baggrundsmateriale</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk - litteratur, sprog, medier, Systime: 2015-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 4.9: Retorik - Kapitel 4.10: Argumentation <p>Oplæg om retoriske virkemidler ved Søren Vrist: https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc</p> <p>Primærlitteratur</p> <p>Greta Thunberg: Åbningstale ved FN's klimatopmøde (2019): https://www.youtube.com/watch?v=KAJsdgTPJpU</p> <p>Mette Frederiksen: Tale ved pressemøde om COVID-19 (2020): https://stm.dk/presse/pressemoedearkiv/pressemoede-om-covid-19-den-11-marts-2020/</p> <p>Læst i grupper via www.rost.dk/talearkiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niviaq Korneliussen: Takketale ved modtagelsen af Nordisk Råds litteraturpris (2021): https://www.xn--rst-0na.dk/talearkiv/takketale-ved-nordisk-rads-litteraturpris/ - Jonas Eika: Takketale ved modtagelsen af Nordisk Råds litteraturpris (2019): https://www.talerskolenroest.dk/talearkiv/takketale-ved-nordisk-rads-priverraeckelse/ - Erika de Cassier: Takketale ved Stjernerdyssprisen (2021): https://www.talerskolenroest.dk/talearkiv/takketale-ved-stjernerdyssprisen/ - Sofie Linde: Tale ved Zulu Comedy Galla (2020): https://www.talerskolenroest.dk/talearkiv/tale-ved-zulu-comedy-galla/ - Anna Juul: Sankt Hans båltale på Islands Brygge (2019): https://www.talerskolenroest.dk/talearkiv/sankt-hans-baltale-pa-islandsbrygge/ <p>Ulf Kristersson: Tal till nationen med anledning av våldsdådet i Örebro (2025) (svensk tekst): https://www.regeringen.se/tal/2025/02/statsminister-ulf-kristerssons-tal-med-anledning-av-valdsdadet-i-orebro/ (ifm. repetition)</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <p>Thomas Vinterberg: <i>Festen</i> (uddrag – Christians tale) (1998)</p>

	<p>Debatten: Skærmfri fremtid (DR, 2024)</p> <p>Taler du kropssprog: Episode 1 (DR, 2017): https://www.dr.dk/drtv/se/taler-du-kropssprog_47332</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt- demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund- anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed- analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster- analysere og vurdere teksters kommunikative betydning- demonstrere viden om fagets identitet og metoder- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og –metoder	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none">- som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt),- efter hvert tema/emne og- i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
Arbejdsformer og afleveringer	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, matrix-gruppearbejde, øvelser med krop og bevægelse, produktion og fremførelse af egne taler.</p>

Tema 7: Mennesker & maskiner	
Periode og omfang	32 lektioner 04.03.25 – 06.05.25
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Tematisk forløb, hvor vi gennem litterære tekster såvel som medietekster udforskede menneskets forhold til teknologien. I forløbet beskæftigede vi os med tekster fra velfærdsstatens tidlige år, tekster om nutiden, såvel som tekster om en forestillet fremtid. Et særligt fokus i forløbet var værklæsning af digtsamlingen <i>Alt er data</i> .
Indhold	<p>Baggrundslitteratur Læreroplæg om sproglige virkemidler.</p> <p>Lindegaard: Teknologiens tekster – teknologi i litteratur, sprog og medier (Systeme, 2023): "Velfærdssamfundet", p. 162</p> <p>Primærlitteratur Netflix: Black Mirror: "The Entire History of You" (2011)</p> <p>Lone Hørslev: Dagene er data (VÆRK) (2018)</p> <p>Peter Seeberg: "Patienten" (1962)</p> <p>Klaus Rifbjerg: "Det er blevet os pålagt" (1960)</p> <p>Emil Bønnelycke: "Automobilet" (1918)</p> <p>Sekundærlitteratur: Hello Apple Pro Vision: https://www.youtube.com/watch?v=IY4x85zqoJM (reklame på YouTube)</p> <p>Chris Durlacher, Matt Pelly: Verdens første cyborg (2020)</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag

	<ul style="list-style-type: none">- navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber- demonstrere viden om fagets identitet og metoder- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og –metoder	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none">- som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt),- efter hvert tema/emne og- i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
Arbejdsformer og afleveringer	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, elevoplæg, pararbejde, kreative øvelser, CL-øvelser.</p>

Tema 8: Klasse	
Periode og omfang	44 lektioner 08.05.25 – 18.03.26
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Tematisk forløb, hvor vi gennem forskellige typer litterære tekster såvel som medietekster udforskede forskellige fremstillinger af social klasse på tværs af flere litteraturhistoriske perioder samt i nutiden. I forløbet beskæftigede vi os med dramagenren såvel som oplysningstiden og det moderne gennembrud som litteraturhistoriske perioder samt kortfilm. Et særligt fokus i forløbet var værklæsningen af Hvis der skulle komme et menneske forbi samt autofiktion som litterær strømning.
Indhold	<p>Baggrundslitteratur</p> <p>Historien om Danmark (DR, 2017): https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark-enevaelde-og-oplysningstid-474370</p> <p>Ludere, lommetyve og lirekasssemænd (DR, 2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Episode 2: Der skal ydes før der kan nydes, 1849-1880: https://www.dr.dk/drtv/se/ludere-lommetyve-og-lirekassemaend-der-skal-ydes-foer-der-kan-nydes-1849-1880-71472 - Episode 3: Rabarberdrengene mod panserbanser, 1880-1900: https://www.dr.dk/drtv/se/ludere-lommetyve-og-lirekassemaend-rabarberdrengene-mod-panserbasser-1880-1900-71477 <p>Læreroplæg om det moderne gennembruds temaer.</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk – Litteraturhistorie, Dansk Lærerforeningens Forlag / System A/S: 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Martin Andersen Nexø: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=203#c509 - Autofiktion: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk/?id=243 <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk - litteratur, sprog, medier, System: 2015-2017: Fysisk vs. socialt miljø: https://hbdansk.systeme.dk/?id=149#c478</p> <p>Primærlitteratur</p> <p>Ruben Östlund: Triangle of Sadness (2022)</p> <p>Jeppe på Bjerget (1722): https://holbergsskrifter.dk/holberg-public/view?docId=skuespill%2FJeppe%2FJeppe_mod.page&brand=&lang.set=dk&show.CommentLabel=true&show.second=komm&chunk.id=act2&toc.id=act2&toc.depth=1</p> <p>Amalie Skram: "Karens jul" (1885) (norsk tekst)</p> <p>Martin Andersen Nexø: "Lønningsdag (En idyl)" (1900)</p> <p>Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi (2017) (VÆRK)</p>

	<p>Sekundærlitteratur</p> <p>Alexander Jonassen: Grænsen mellem fiktion og virkelighed (Politiken, 09-02-2017)</p> <p>Simon Løber Roliggaard: "Interview: »Lige om lidt kommer katastrofen. Lige om lidt eksploderer min far«", (Politiken, 28-01-2017)</p> <p>Sofie Sørensen: "Lillebror om debutantforfatter: Det er usandt og for groft", (Politiken, 09-02-2017)</p>
<p>Faglige mål</p>	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
<p>Evalueringsformer og –metoder</p>	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
<p>Arbejdsformer og afleveringer</p>	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, elevoplæg, pararbejde, kreative øvelser, CL-øvelser.</p>

Tema 9: Det gode og det onde	
Periode og omfang	42 lektioner 28.08.25 – 03.12.25
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	<p>Tematisk forløb, hvor vi gennem forskellige typer litterære tekster såvel som medietekster udforskede forskellige fremstillinger af det gode og onde i mennesket på tværs af flere litteraturhistoriske perioder. I forløbet beskæftigede vi os med romantikken som litteraturhistorisk periode, med særlig fokus på universalromantikken, nationalromantikken og romantisme, samt fantasy som genre.</p> <p>Derudover har vi systematisk arbejdet med den debatterende artikel som genre som afslutning på forløbet.</p>
Indhold	<p>Baggrundslitteratur DanskPlay: Romantikken: https://danskplay.systime.dk/?id=143#c320</p> <p>Primærlitteratur</p> <p>Adam Oehlenschläger: Morgen-Vandring (1805)</p> <p>Adam Oehlenschläger: Fædrelands-Sang/Der er et yndigt land (1819)</p> <p>N.F.S. Grundtvig: Danmarks Trøst (1820)</p> <p>David Fincher: Fight Club (1999)</p> <p>H.C. Andersen: Skyggen (1847)</p> <p>J.R.R. Tolkien: Eventyret om ringen (1954)</p> <p>C.S. Lewis: Løven, heksen og garderobeskabet (1950)</p> <p>Sekundærlitteratur</p> <p>Malerier</p> <ul style="list-style-type: none"> - J.Th. Lundbye: Hankehøj (1847) - J.Th. Lundbye: Malkescene. Fra Christian Winther: Aftenmøde (1841) - Erik Henningsen: Sat ud (1892) - H.A. Brendekilde: Udslidt (1889) - Allan Otte: Lundby Remake (2012) <p>Andrea Dragsdahl: Drop true crime – lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andre menneskers tragedie (Information, 16.07.2019)</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt

	<ul style="list-style-type: none"> - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
<p>Evalueringsformer og –metoder</p>	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
<p>Arbejdsformer og afleveringer</p>	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, elevoplæg, pararbejde, kreative øvelser, CL-øvelser.</p>

Tema 10: Journalistik	
Periode og omfang	14 lektioner 18.03.26 – 22.04.26
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Forløbet fokuserede på at introducere eleverne til nyhedsjournalistikken som journalistisk genre, herunder klassisk nyhedsjournalistik, fortællende journalistik, god presseskik og presseetik. Herudover var der fokus på fake news som fænomen - herunder modellen for informationskvalitet – samt digitale og sociale mediers påvirkning af journalistikken.
Indhold	<p>Baggrundslitteratur Ole Schultz Larsen (2015): Håndbog til dansk. Litteratur, sprog, medier, Dansk lærerforeningens Forlag/Systeme: Kapitel 5.1 Avisjournalistik og Fortællende Journalistik</p> <p>Læreroplæg om fake news og informationskvalitet.</p> <p>Primærlitteratur Morten Sabroe: Strømme på gratis skabte et kunstværk (Politiken, 08.02.1999)</p> <p>Johannes V Jensen: Den gotiske renæssance (uddrag)</p> <p>Pressenævnet: Presseetiske retningslinjer: https://www.pressenaevnet.dk/retningslinjer-for-god-presseskik/ (professionsspecifik tekst)</p> <p>Christina Sander: 5 ting Molslinjen kunne gøre bedre for at gøre turen bare lidt mindre ulidelig for børnefamilier (Instagram-opslag): https://www.instagram.com/reel/DIqVgSgMf9m/</p> <p>Birgitte Skovlund Asmussen, Amalie Thorlund Jepsen: Nye etiske regler for influencers bliver tryktestet med kritisk Molslinje-video (DR.dk, 25.04.25): https://www.dr.dk/nyheder/indland/nye-etiske-regler-influencere-bliver-tryktestet-med-kritisk-molslinje-video</p> <p>Lasse Friis: Her er den hemmelige fil: Sådan truede 3 fere SAS-vikar i lufthavnen, (Berlingske, 11-09-2019): https://www.berlingske.dk/virksomheder/her-er-den-hemmelige-fil-saadan-truede-3fere-sas-vikar-i-lufthavnen</p> <p>Sanne Fahnøe, Ingelise Skrydstrup: "Messerschmidts mor i chok: Mortens 15-årige lillebror slået ned af hætteklædte mænd" (BT, 25-11-2016): https://www.bt.dk/danmark/messerschmidts-mor-i-chok-mortens-15-aarige-lillebror-slaet-ned-af-haetteklaedte-</p> <p>Ivar Carstensen: "Russisk reality-TV vil tillade mord og voldtægt i sibirisk isørken" (Berlingske, 16-12-2016): https://www.berlingske.dk/kultur/russisk-reality-tv-vil-tillade-mord-og-voldtaegt-i-sibirisk-isoerken</p>
Faglige mål	Eleverne skal kunne:

	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
<p>Evalueringsformer og –metoder</p>	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
<p>Arbejdsformer og afleveringer</p>	<p>Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, pararbejde, kreative øvelser.</p>

Tema 11: Aktivistisk litteratur (forfatterdag) VÆRK (langdigt)	
Periode og omfang	15 lektioner 31.10.23 – 14.11.23
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Kort forløb, der tog udgangspunkt i en temadag om aktivistisk litteratur, hvor skolen havde besøg af de daværende husforfatterne i Lemvig Kommune; Liv Nimand Duvå og Johanne Mygind, som tog eleverne med til giftdepotet ved Høfde 42 tæt ved Cheminova-fabrikken for at skrive digte fra naturens perspektiv. Elevernes digte blev samlet i udgivelsen "Stemmer fra Høfde 42".
Indhold	Liv Nimand Duvå: Jeg vil have en statsminister VÆRK (2022) (langdigt) (nyere dansk litteratur fra de seneste 5 år) Johanne Mygind: Min morfar og Cheminova (DR, 2004)
Faglige mål	Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og –metoder	Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.
Arbejdsformer og afleveringer	Lærerstyrede oplæg og gennemgange, gruppearbejde, pararbejde, kreative skrivelser

Tema 12: Den debatterende artikel SKRIFTLIGHEDSFORLØB 2	
Periode og omfang	6 lektioner 15.08.25 – 22.08.25
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	Kort skriftlighedsforløb, hvis fokus var at introducere eleverne til den debatterende artikel som genre.
Indhold	<p>Jeppe Krogsgaard Christensen: Der er noget småbørnsagtigt, noget infantilt, ved sådan at få læst op (Berlingske.dk, 07-11-2016)</p> <p>Sophus Helle: Hurra for højtlesning (Weekendavisen.dk, 27-01-2021)</p> <p>Søren Schauser: Ser du også lydbøger som "snyd" på læsevægten? (Berlingske.dk, 01-01-2019)</p>
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber - demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.
Evalueringsformer og -metoder	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), - efter hvert tema/emne og - i forbindelse med faglige evalueringssamtaler i uge 44 og 11. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
Arbejdsformer og afleveringer	Lærerstyrede oplæg og gennemgange, skriveøvelser